

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 6 (5).

Izdan 1 septembra 1935.

PATENTNI SPIS RB. 11828

Consortium für elektrochemische Industrie G. m. b. H.,
München, Nemačka.

Postupak za spravljanje anhidrida sirćetne kiseline.

Prijava od 19 oktobra 1934.

Važi od 1 januara 1935.

Traženo pravo prvenstva od 28 novembra 1933 (Nemačka).

Poznato je iz nemačkih patenata 565460 i 571362 da pri razlaganju sirćetne kiseline pomoću čvrstih ili tečnih fosfatnih katalizatora, povoljno utiče na razlaganje kada se katalizatoru dodaju azotna jedinjenja kao piridin, acetamid, amoniak, acetonitril. Mi smo našli, da povećavanje prinosa nije ograničeno na fosfatne kontakte, nego da bitno potpomažu razlaganje sirćetne kiseline i drugi katalizatori, prvenstveno gasoviti katalizatori, kao što su predviđeni u nemačkom patentu 475885, dovodjenjem takvih azotnih jedinjenja. Ovaj neočekivani i tehnički važan efekat ne pojavljuje se samo onda kada se uvode azotova jedinjenja za vreme dok pare prolaze kroz reakcionu zonu, nego i onda kada se azotova jedinjenja dodaju parama iza zone zagrevanja. Ovde dakle nije u pitanju dejstvo povećavanja brzine reakcije, nego očigledno jedan efekat stabilizovanja.

Primer 1

U jednu električno zagrevanu ugljenu cev od 50 mm 1. W., 500 mm dužine, u kojoj je temperatura u najvećem delu njene dužine 600—670°, uvedeno je na sat 600 gr. pare sirćetne kiseline, koja je sadržavala 1 promil pare fosforne kiseline i 3 promil piridina. Pare su kondenzovane u jednom priključe-

nom kondenzatoru. Kondenzat je sadržavao 66 tež. procenata anhidrida, a bez dodavanja piridina 38%.

Primer 2.

Radilo se kao u primeru 1, sa tom razlikom, što je umesto fosforne kiseline dodato 3 promil trietilfosfata. Kondenzat je sadržavao 72 tež. procenata anhidrida, nasuprot 40% bez piridina.

Primer 3.

Radilo se kao u primeru 1, sa tom razlikom, što je u mesto estera upotrebljeno 0,5 promil pare fosfora kao katalizator i što se piridin uvodio u pare čija je temperatura bila oko 300° kroz jednu bočnu cev, koja se nalazila na odvodnoj cevi za paru. Prinos je bio 73 tež. procenata, dok je bez piridina dobivano ispod 40%.

Raspadanje u neželjene proizvode bilo je u sva tri primera vrlo malo.

Patentni zahtevi:

Postupak za dobivanje anhidrida sirćetne kiseline termičkim razlaganjem sirćetne kiseline pomoću gasovitih katalizatora, koji sadrže prvenstveno fosfora, naznačen time, što se parama dodaju azotova jedinjenja u vreloj reakcionoj zoni ili pošto su iz nje izašle.

